Dosarul nr. 5r-109/2023

HOTĂRÂRE

În numele Legii în cauza contravențională

19 iunie 2024 mun. Hîncești,

Judecătoria Hîncești, sediul Central,
Instanța în componența:
Președintele ședinței, judecător – Valentina Suruceanu,
Grefier – Carolina Tintă,
Cu participarea:
Petiționarului – Bîrca Simion,
Victimei – Pascaru Elena,
Agentului constatator – Deliu Valeriu,

a examinat în ***ședința de judecată publică*** cauza contravențională intentată la contestația înaintată de Bîrca Simion împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție Seria MAI***** nr. ***** din 25.06.2021 și a deciziei de sancționare

CONSTATĂ:

La data de 21.12.2023, în Judecătoria Hîncești, a parvenit pentru examinare în conformitate cu prevederile art. 395 din Codul contravențional contestația înaintată de Bîrca Simion împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție Seria MAI***** nr. ***** din 25.06.2021 și a deciziei de sancționare.

În motivare, petiționarul motivează că la 28.11.2013 s-a prezentat la executorul judecătoresc Plămădeală Andrian din mun. Hîncești care i-a comunicat că la 25 iunie 2021, agentul constatator Scafaru Victor a întocmit un proces contravențional în privința sa, pe motiv că i-a aplicat soției sale Bîrcă Elena o lovitură, cauzându-i leziuni neînsemnate, astfel a fost sancționat cu amendă în mărime de 30 u.c. echivalentul a 1 500 lei.

Suplimentar menționează că procesul – verbal cu privire la contravenție nr. MAI ***** *****, întocmit pe numele său la 25 iunie 2021 de către agentul constatator Victor Scafaru în temeiul art. 78 alin. (1) din Codul contravențional a fost întocmit în lipsa sa.

Despre întocmirea procesului – verbal sus menționat a aflat la data de 28.11.2023, fapt confirmat prin declarația depusă la executorul judecătoresc.

În opinia petiționarului, agentul constatator Victor Scafaru nu a întocmit procesul contravențional în prezența sa pentru a avea dreptul la apărarea poziției și demonstrarea nevinovăției.

Prin contestația formulată, autorul solicită admiterea contestației cu repunerea în termen a contestației și anularea procesului – verbal și decizia agentului constatator nr. MAI ***** ***** cu privire la contravenție, întocmit pe numele său la 25 iunie 2021 de către agentul constatator Victor Scafaru în temeiul art. 78 alin. (1) din Codul contravențional cu încetarea procesului contravențional.

Potrivit fișei de repartizare a dosarului, la data de 21.12.2023 cauza a fost repartizată în mod automat-aleatoriu judecătorului Lilia Roic Botezatu.

Prin încheierea Vicepreședintelui interimar al Judecătoriei Hîncești, Corina Albu, cu privire la redistribuire a dosarului din 12 martie 2024, s-a dispus redistribuirea aleatorie din procedura judecătorului Lilia Roic-Botezatu toate dosarele penale, civile și contravenționale, cu

excepția cauzelor în care vor fi menținute împuternicirile judecătorului, fiind deblocat sediul Central al Judecătoriei Hîncești.

Conform fișei din 12 martie 2024, cauza a fost repartizată repetat în mod automat-aleatoriu judecătorului Valentina Suruceanu.

Procedura de citare a fost legal executată:

Prezent în ședința de judecată, petiționarul a susținut integral contestația și a solicitat admiterea acesteia.

Victima Pascaru Elena, prezentă în ședința de judecată a comunicat faptul că, pe Bîrcă îl cunoaște, careva relații nu are. Pe 03.06.2021 a fost telefonată de soția lui Bîrcă și a rugat-o să se ducă la casa sa, că Bîrcă Simion sărea la bătaie și bătea în ferestre a scos plasa de la geam, a spus să vină că au chemat poliția și să-l scoată din ogradă. Soția lui Bîrca a sunat la poliție. I-a spus lui Bîrcă să iasă din ogradă dar a refuzat. Nu a avut leziuni, a apucat-o de mână Bîrcă. Mai apoi a fost la medic și a scos leziunile corporale.

Agentul constatator Deliu Valeriu a susținut procesul contravențional întocmit.

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele cauzei, instanța de judecată constată următoarele.

În cadrul ședinței de judecată sa stabilit că, la data de 21.12.2023, în Judecătoria Hîncești, a parvenit pentru examinare în conformitate cu prevederile art. 395 din Codul contravențional contestația înaintată de Bîrca Simion împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI***** nr. ***** din 25.06.2021 și a deciziei de sancționare.

La data de 25 iunie 2021, în privința lui Bîrca Simion de către agentul constatator al IP Hîncești, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI***** nr. ***** din 25.06.2021.

Temei pentru întocmirea procesului-verbal a servit faptul că, la 25 iunie 2021, Bîrca Simion i-a aplicat Elenei Pascaru lovituri, cauzându-i leziuni corporale neînsemnate.

Acțiunile lui Bîrca Simion au fost încadrate în prevederile art. 78 alin. (1) din Codul contravențional, *maltratarea sau alte acţiuni violente care au cauzat vătămare neînsemnată a integrităţii corporale.*

Prin decizia agentului constatator din 25 iunie 2021, Bîrcă Simion a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (1) CC, fiindu-i aplicată amendă în mărime de 30 unități convenționale.

Potrivit prevederilor articolului 451^3 alin. (1) din Codul contravențional, deciziile privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator pot fi contestate cu recurs în termen de 15 zile din data aplicării sancţiunii, în instanţa de fond conform competenţei teritoriale.

Reieșind din faptul că, despre întocmirea procesului – verbal cu privire la contravenție seria MAI***** nr. ***** din 25.06.2021 și a decizia de sancționare, Bîrca Simon a aflat la data de 28.11.2023, fapt confirmat prin declarația depusă la executorul judecătoresc /f.d.5/, instanța consideră oportun a admite solicitarea acestuia privind repunerea în termen, constatând că, întârzierea a fost determinată de motive întemeiate și din motiv de neinformare din partea agentului constatator despre adoptarea hotărârii, iar la materialele cauzei nu este anexată nici o dovadă că, procesul – verbal cu privire la contravenție ar fi fost expediat cu aviz de recepție în adresa contestatarului.

Potrivit art. 381 alin. (4) din Codul contravențional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege

pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.
În conformitate cu prevederile art. 458 alin. (1) din Codul contravențional, cauza contravenţională se judecă de instanţa de judecată în şedinţă publică, oral, nemijlocit şi în contradictoriu.

Astfel, în ședința de judecata s-a constatat că la data de 21.12.2023, în Judecătoria Hîncești, a parvenit pentru examinare în conformitate cu prevederile art. 395 din Codul contravențional contestația înaintată de Bîrca Simion împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI***** nr. ***** din 25.06.2021 și a deciziei de sancționare, prin care Bîrca Simion a fost sancționat pentru faptul că i-a aplicat cet. Pascaru Elena lovituri, cauzându-i leziuni corporale neînsemnate, cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă în mărime de 30 u.c.

Reieșind din prevederile art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenie, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale si a probelor acumulate, in prezenta faptuitorului sau în absenta lui.

Potrivit art.374 alin. (3) din Codul contravențional, procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum și al normelor dreptului internațional și ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte, iar pct. 1 din Hotărârea Plenului CSJ a Republicii Moldova „Privind aplicarea în practica judiciară de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale", nr. 17 din 19.06.800, aderând la CEDO, Republica Moldova și-a asumat obligația de a garanta protejarea drepturilor și a libertăților proclamate de CEDO ale tuturor persoanelor aflate sub jurisdicția sa.

Din prevederile Constituției Republicii Moldova (art.4 alin.2) precum și din hotărârea Curții Constituționale nr.55 din 14 octombrie 1999 „Privind interpretarea unor prevederi ale art.4 din Constituția Republicii Moldova" rezultă că CEDO constituie o parte integrantă a sistemului legal intern și respectiv urmează a fi aplicată direct ca oricare altă lege a RM cu deosebirea că CEDO are prioritate față de restul legilor interne care îi contravin.

Articolul 6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, consacră dreptul la un proces echitabil, iar reieșind din jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, reflectate în cauza **Ziliberberg contra Moldovei (nr.61821/40, 1 februarie 2005)**, Curtea a decis că, contravenția comportă un caracter „penal" în sensul articolului art. 6 din Convenția Europeană.

Prin urmare, la examinarea prezentei cauze, urmeaza a fi aplicate prevederile art. 6 din Convenția Europeană și normele generale ale procesului contravențional prevazute de Codul contravențional.

În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată va verifica legalitatea și temeinicia procesului - verbal cu privire la contravenție nr. MAI ********** din 25.06.2021.

Ca și în cazul urmăririi penale, investigarea cazurilor cu privire la contravenții are drept scop acumularea probelor care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției si la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. Similar urmăririi penale, pentru colectarea probelor: sunt efectuate diferite acțiuni. Acestea în mare măsură sunt asemănătoare cu cele din procesu penal.

Contravenția reținută în sarcina făptuitorului întrunește elementele unei acuzații în materie penală în sensul art.6 paragraf 1 din CEDO întrucât câmpul de aplicare a codului contraventional privește toți cetățenii, iar sancțiunea instituită are caracter represiv și preventiv.

Pe cale de consecință, în speță, faptuitorului îi sunt recunoscute garanțiile procesuale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de paragraful nr. 2 al art.6 din CEDO.

Activitatea de constatare a contravenției se realizează și se materializează, în final, prin încheierea unui proces-verbal, pe care agentul constatator îl poate întocmi, atât în prezența, cât si în lipsa făptuitorului, pe baza constatărilor personale și a probelor administrate de el. Acest proces-verbal, este actul administrativ prin care se individualizează fapta ilicită și contravenientul.

Legea contravențională prevede redactarea procesului - verbal cu privire la contravenție într-o anumită formă *„ad validitatem”,* cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

Analizând actul de constatare sub aspectul legalității sale, instanța va cerceta dacă în cauză sunt întrunite cerințele de formă ale procesului verbal cu privire la contravenție, așa cum sunt impuse în mod imperativ de dispozițiile art. 443 din Codul contravențional, referitoare la mențiunile obligatorii ce trebuie prevăzute sub sancțiunea nulității.

Instanța de judecată reține obligativitatea interpretării coroborate a normelor legale invocate supra, în scopul prevenirii unei interpretări abuzive și arbitrare care să implice încheierea procesului verbal in lipsa persoanei atrase la răspundere contravențională și fără audierea acesteia, ultima find pusă în imposibilitate de a administra probe în vederea exercitării dreptului la apărare și depunerea obiecțiilor asupra fondului cauzei, condițiilor imperative de formă a procesului verbal cu privire la contravenție.

Potrivit prevederilor art. 443 alin. (5) din Codul contravențional, „Procesul-verbal se semnează pe fiecare pagină de agentul constatator, de persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional și de victimă când există. În cazul în care constatarea contravenției este de competența unui organ colegial, procesul-verbal cu privire la contravenție se încheie de către presedintele organului colegial sau de către un membru ales cu votul majorității membrilor prezenți la ședința în al cărei cadru are loc constatarea faptei ori desemnat de către președintele acestei ședinte și se semnează de către toți membrii prezenți la ședință”.

La caz, conform rigorilor art.443 alin.(6) din Codul contravențional ***faptul absenței contravenientului ori al refuzului de a semna procesul-verbal se consemnează în procesul-***

verbal și se adevereşte prin semnătura cel putin a unui martor, indicându-se și datele acestuia (numele, prenumele, adresa de domiciliu si numărul de telefon).

Contrar prevederilor sus mentionate, instanța constată că în procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI***** ***** din 25.06.2021, lipsește semnătura lui Bîrca Simion, fapt ce indică întocmirea acestuia în absența cet. Bîrca Simion, iar la pct. 14 din procesul-verbal cu privire la contravenție agentul constatator nu a indicat nici o persoană în calitate de martor asistent, care urma să fie consemat și certificat prin semnătură, în cazul în care procesul-verbal a fost întocmit în lipsa persoanei sau în cazul în care aceasta refuză să semneze.

Prevederile omise de către agentul constatator la întocmirea procesul-verbal cu privire la contravenție este echivalentă cu vătămarea contravenientului care nu poate fi înlăturată doar prin anularea procesului-verbal cu privire la contravenție.

Astfel, instanta conchide că deși în materia contravențiilor deduse judecății, în principiu, constatarea contravențiilor se face în mod direct de către agenții constatatori, cu toate acestea, pentru a preveni eventualele abuzuri și a elimina arbitrariul, agentul constatator are obligația, ținând cont și de atitudinea contravenientului, cum este cazul din speță, de a respecta întocmai dispozițiile legale care reglementează întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, în special art.443 alin. (6) din Codul contravențional care constituie o garanție a respectării principiului legalității precum și în mare măsura a dreptului la apărare al acestuia.

În consecință, instanța conchide că, actul prin care s-a constatat presupusa faptă contravențională nu corespunde prevederilor art. 443 alin. (6) din Codul contravențional, astfel, **neconsemnarea în procesul verbal a unui martor asistent si a datelor de identitate a acestuia, reprezintă o încălcare a art.6 pct 3 din CEDO, sancționând-se cu nulitatea absolută a procesului verbal cu privire la contravenție.**

In aceste condiții, nerespectarea de către agentul constatator a obligației de a consemna absența contravenientului sau refuzul acestuia la semnarea procesului verbal cu privire la contravenție prin semnătura cel puțin a unui martor, duce în esență la nulitatea acestuia, or acest fapt este de natură să conducă la nașterea unor dubii cu privire la temeinicia procesului-verbal, dubiu de care nu poate profita decât contravenientul, iar nu procesul-verbal, care pentru a se bucura de prezumția de legalitate și temeinicie trebuie încheiat cu respectarea strictă a dispozițiilor legale, în speță operând aplicarea principiul *in dubio pro reo*, îndoiala profitând făptuitorului.

Sub aspectul legalitatii procesului - verbal, instanța denotă că, motivele de nulitate absolută a actului constatator pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 si 7 din Codul contravențional.

În conformitate cu art. 461 alin.(2) din Codul contravențional, procesul contraventional poate fi încetat și în alte cazuri decât cele prevăzute la alin.(1) doar dacă se constată că lipsa unei mențiuni în procesul-verbal cu privire la contravenție afectează în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată.

În asemenea circumstanțe, încălcările procedurale admise la întocmirea procesului verbal contravențional, prin nerespectarea prevederilor art. 443 Cod contravențional, și anume pe motivul că, deși procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în absența făptuitorului, agentul constatator a omis să indice cel puțin un martor asistent, datele de indentitate ale acestuia și care urma să contrasemneze procesul-verbal cu privire la contravenție, duc la nulitatea procesului-verbal cu privire la contraventie seria MAI*****

***** și a deciziei de sancționare din 25.06.2021 întocmit în privința lui Bîrca Simion in baza art. 78 alin. (1) Cod contravențional, cu încetarea procesului contraventional.

Din argumentatele contestației se întrevede că, petiționarul contestă nevinovăția sa, cu referire la aceste împrejurări instanța reține următoarele.

Chiar și dacă procesul-verbal cu privire la contraventie seria MAI***** ***** din 25.06.2021 a fost declarat nul, totuși vinovăția contravenientului Bîrca Simon este dovedită prin declarațiile victimei Pascaru Elena făcute în ședința de judecată care nu prezintă dubii, sunt consecvente și coroborează cu concluzia raportului de constatare nr. 202122P0254 din 07 iunie 2021, potrivit căruia la Pascaru Elena a.n. *****, s-au constatat echimoze pe partea anterioară a cutiei toracice dreapta, mâna stângă, cauzate de acțiunea traumatică a unor obiecte contondente dure, posibil în circumstanțele și timpul indicat și care nu generează dereglări de sănătate și în baza acestui criteriu se califică drept vătămare cosporală neînsemnată.

Reieșind din cele expuse si conducându-se de prevederile art. 395, 443, 460-462 Cod contravențional al RM, instanța de judecată,

DISPUNE:

Bîrca Simion se repune în termenul de înaintare a contestației.

Se admite contestația formulată de Bîrca Simion.

Se anulează procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI***** ***** din 25 iunie 2021 și decizia prin care Bîrca Simon a fost sancționat în baza art.78 alin. (1) din Codul contravențional, cu amendă în mărime de 30 unități convenționale, întocmite de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Hîncești, Scafaru Victor, cu încetarea procesului contravențional, pe motiv de nulitate absolută a procesului – verbal cu privire la contravenție.

Hotărârea este cu drept de recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile de la data comunicării, prin intermediul Judecătoriei Hînceşti, sediul Central.

Preşedintele şedinţei,
Judecător /semnătură/ Valentina Suruceanu

Copia corespunde originalului, judecător: